

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

2. Nostrorum Vasquianorum, & Soaristarum ac Dominicanorum aliquot
sententias expendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

CERTAMEN II.

Nostrorum Vasquianorum, & Soaristarum ac Dominicanorum aliquot sententias expendo.

1. **N**oster Molina prima parte, questione 14. articulo 13. d. 18. docuisse videtur confirmationem in gratia prædestinationi, quam necessario supponit, addere revelationem de sua perseverantia factam prædestinato, id quod expressius, explicatiusque docuit Vasquez prima parte, d. 90. capite secundo, numero septimo, & 1. 2. tom. secundo, d. 200. capite quinto, numero 33. quem noti Discipuli secantur, & alij, in quibus Christophorus de Vega citato certamine 10. & numero 1185. §. *Confero illum solum*: sub cuius finem refert etiam nostrum Balthazarem Alvarez Lusitanum Primum Eboensis Academiae Professorem: cuius patriam, & reliqua noto, ne illum esse putes nominis & cognominis eiusdem nostrum etiam, Castellatum tamen, venerabilem sanctitate virum, atque Sanctæ Theresiæ confessorium, & præcipuum eius in spiritu Magistrum, ipsa testante, promotorem de cuius sanctimonia, & perfectione spirituali eiusdem sanctæ testimonium ex Dei revelatione extrahit: illum Sanctorum omnium militantis tunc Ecclesiæ perfectissimum fuisse, eandem sententiam reputat Soarez tom. 3. de gratia libro 10. capite octavo. Probat Vasquez, quia confirmatio in gratia nec stat, nec stare potest in aliquo asserente absolutam necessitatem perseverandi in illa antecedentem, ac simpliciter talem, neque item in consequente necessitate perseverandi præcisè: eam liquidem prædestinationi cuius prædestinato facit: addet ergo eius necessitatis perseverandi in gratia revelationem, quæ subiectivam addat, ut non obiectivam perseverandi certitudinem, & securitatem, ac non peccandi firmitatem. Huc evadit Christophori Vega ratio, seu potius explicatio supra numerum 1187. §. *Arbitror ergo*: quia obiectiva non peccandi necessitas nequit non esse vel antecedens, in qua ut vidimus confirmatio in gratia non stat, vel consequens, quæ prædestinatione continetur, nec potest esse obiectivæ maior, ut eo excessu maioris consequentis necessitatis stare vel compleri confirmationem in gratia dicamus: solum ergo esse potest maior subiectiva, firmitas necessitas, ac securitas non peccandi ex Dei revelatione de perseverantia futura facta prædestinato, ex qua deinceps obfirmatio animo vitæ huius pericula, aggredietur, & negliget, quasi per contemptum quantumvis acres tentationes, quam alij prædestinati, quibus de sua perseverantia in gratia ex diuina revelatione non innoverit: quare non ita obfirmato, confirmatque animo in gratia, & perseverantia esse merito dicuntur: id quod appositio exemplo præmissis explicuerat numero 1185. §. *Confero illum*: si enim quis viam plerumque latronibus obsessam, ac semper proinde obnoxiam cum sociis aliquot ingressurus, ex Dei revelatione nullum occursum latronem solus sciret dubio procul obfirmato animo viam carperet, ac securus cum sociis aliis timidus tamen, persequeretur profecereturque: ita, &c.

2. Opponit Soarius proxime & 3. de prædestinatione sine. Nec Ioannem Baptistam Paulum, & Apostolos confirmatos explorato in gratia, non habuisse prædestinationis, & suæ in gratia perseverantiae revelationem, nec eius pro illis asserendæ in scriptura fundamentum extare: sed assumptum, falsum est, ut rectè Vega citato numero 1187. §. *Inferret aliquid*, de morte enim, & martyrio suo, quo eius prædestinatio completa est habitam à Ioanne Baptista multo

antea revelationem Patres testantur, Andreas Cretensis oratione de amputat. capitis Baptistæ, scilicet. *Hic vero manifestum, & ante oculos positum nomen habebat ex tempore, ut minimum, Baptistæ Christi in Iordane, ut Nazianz. orat. 39. ad illa Iosua. v. 1. Ego à te debui baptizari, sic expellit. Adhuc pro te exploratum enim habebat fore, ut martyrium præstaretur* & tu venis ad me: hoc quoque prædicatum: futurum enim neras, ut quomodo nomen vel Herodem Pilatum fureret, ita quoque cum prius non funderetur, Christus sequeretur. Atque illud Baptistæ dictum de se, & Christo Domino dictum Iosua. 1. *Illum oportet crescere, me autem minui*, de capite etiam sui per martyrium immutatione dictum prophetice à Baptista sanctus Augustinus ceteris suæ vici prædestinationis, ac perseverantiae in gratia revelationem factam Apostolis fuisse constat primo: quia sancti pluribus aliis facta à sancto Thoma eiusque interpretibus asseritur 1. 2. questione 112. articulo quinto, plurimisque fide dignis historis: quare id Apostolis, quoad supernaturalia dona privilegiantur præ ceteris sanctis negari absque nimia audacia nequit: id de Paulo speciatim docet Vasquez proxime, §. *Adde Paulum*, ex illo: *quis electionis est mihi iste, ut parus, &c.* & sanctus Thomas ex illo: *scilicet non prius mea*. Melius impugnetur: quia felicissimus laudatus ex Dei revelatione illa: hodie mecum eris in paradiso de sua prædestinatione, & perseverantia sui, alique sancti instante obitu suum revelationem ex fide dignis historiis habuerunt, & tamen nec dimas, neque hi confirmati in gratia ab illo habiti sunt. Nec valet revelationem eiusmodi prædestinationis quidem eorum, non autem perseverantiae durante eorum in gratia, ad confirmationem requirit, ut vidimus fuisse: sed quid dicit citatus Vega qui perseverantia diuturnitatem confirmationi in gratia impeditur: prout supra iudicabat: secundo revelationem prædestinationis, multo ante obitum tempore, ac subinde diuturnæ in gratia perseverantiae insignes aliquot sanctos habuisse fide dignæ etiam bibliorum testaturos, quos non proinde in gratia confirmatos celessemus, secundo: quia Angelos bonos prædestinationis, ac perseverantiae suæ revelationem habuisse, docet Vega et sancto Augustino 11. de Genes. ad litteram capite 24. & 12. de civitate capite 11. quos tamen nemo confirmatos in gratia concedit: immo non fuisse ut indubitanter supponit Ruiz de Montoya de prædestinatione d. 50. sectione 4. numero 6. Adde numero 7. ut donum perseverantiae fuisse esse concessum, ut ut homini si in statu innocentie prædestinatione datur: quia meritis solum Christi, statu innocentie peccatum soluto aduenturi tantum donum servatum est: ac tandem Angelis bonis solum posse donum à Deo fuisse, non autem ipsum velle multis sancti Augustini testimoniis contendit: de his autem difficultatibus additamentis per otium nos contra de Angelis disputabimus.

3. Displicet tertio sententia præfata: quia confirmatio in gratia vitæ obfirmatio contra peccatum mortale, non stat in securitate illa, quam facit iudicium certum de eo quod gratia impugnetur, vel non aderunt, vel si adsint non vincunt, sed potius vincuntur: illud enim iudicium ortaque ex eo securitas acriter, fortiterque, ac omni arte pugnatrices contra peccatum, & ingruentes tentationes non facit, sed inertes potius, segnes victorie securitate, ac desides potius, & negligentes: id quod exemplo illo quod eam sententiam confirmabat Vega satis claret: qui enim certus non occurrentes grassatores viam expelleret, securior quidem sociis de eo ignavis iter ageret, non autem ad pugnam parator, animoque ad contigendum pro vita, & pecunia tuenda cum grassatoribus, si occurrant, ardenter obfirmatiorque, ut patet, quod autem est antecedens necessitas non peccandi, seu peccandi absoluta impotentia confirmatione in gratia non asseratur afferri tamen ab ea aliquid possit, ac debeat, quo obfirmator ex parte actus primi contra peccatum fortiorque, & confirmator in gratia prædestinatus

Alatus reddatur certamine tertio ostendimus: quare nostri Vasquez, & Christophori de Vega fundamenta evanescunt: sed Balchazar. Alarez pro eadem sententia arguebat à paritate diplomatis confirmationis beneficii, quo & ius percipiendi fructus beneficii affertur beneficiario, & iuris illius perpetuitas, nisi vocetur paritate ad confirmationem prædestinati in gratia per revelationem prædestinationis & perseverantiae in gratia non habet, etenim confirmatio beneficii ius ipsum perpetuum percipiendi fructus, & impotentiam amovendi à iure illo beneficiatum, quæ ante illam non habebat affert beneficiario, reuelatio autem prædestinationis, & perseverantiae in gratia prædestinatione ipsa inclusa, & inducta prædestinat eas prædestinato, nec affert nec auget: sicuti nec beneficiario iam confirmato reuelatio, & ex ea ortum in eo iudicium, quasi reflexum de sua confirmatione, & iure per illam sibi quæsitio perpetuo firmus ipsi beneficium illud, & ius perpetuum percipiendi fructus minime faceret.

4. Soarez 2. 3. de gratia libro 10. capite 8. cum in aliorum sententiis non quiescat tandem numero 27. confirmationem in gratia à dono perseverantiae in illa nolentem differe censuit: id quod probat ex capite 2. ad Thellalon, & Plalm 36. ac 62. atque aliis scripturæ locis, quibus confirmare tantumdem valere, ac perseverantiam tribuere. Secundo: quia sanctus Augustinus confirmationem in gratia, cum perseverantia dono ubique confudit: cum tamen dona gratia diligentissime dividat: immo capite 11. & 12. dividens adiutorium quod datur homini posse perseverare si velit, & aliud, quo datur ut velit, & perseveret: atque hoc promissum esse Apostoli Ioan. 15. ubi fructum suorum permanentia promittitur, daturque cunctis, quibus, ut in bono perseverantissime stent à Deo donatur, ultra quod nihil confirmatio in gratia continet, & quicquid sanctus Thomas questione 24. de veritate articulo 9. de confirmatione in gratia docet dono perseverantiae convenire: & quicquid Salmeron noster præambulis notationibus ad epistolam Pauli, parte secunda, d. 14. & 15. de confirmatione in gratia, & perseverantia dono summa eruditione congestit indifferenter, ac mutuo utrique dono conveniunt: quoniam vero id contra statim apud sacros interpretes sententiam de aduentu Spiritus Sancti in Apostolos eos induendo virgine, & in gratia confirmando, & contra omnes Theologos utrumque donum distinguentes (ut constat ex Sancto Thoma, prima parte, questione 100. articulo secundo ad 1. aiente confirmationem in gratia non fieri necessario per confirmationem in illa, & questione 25. de veritate articulo 8. dicente confirmationem viatoribus fieri per eorum à bono immobilitatem moralem seu valde difficilem mobilitatem, ad malum) esse Soarez vidit, concludit numero 29. §. Sed licet, accidentiæ confirmationis in gratia donum à dono perseverantiae distinguat, ut gratia intensior à remissiore: ut scilicet donum perseverantiae constans maiori auxiliorum copia, & pro occasionibus cunctis, quæ maiore excellentia, & facilitate (utque subiectiva) contra maiores tentationes, & spirituales pugnas, in bono quis steter, & resistat malo, donum confirmationis in gratia sit, perseverantia vero, si minori copia auxiliorum, & ceteris, confert, iuxta ab ipso dicta prima parte, libro tertio, de prædestinatione capite 10. §. Dicere ergo possumus, & quidem sententia hæc verum habere possit, si ipse auxiliorum nomine habitus potenter inclinantes ad actus quibus perscrutandum in iustitia est contra omnia, quæ illam atque in illa perseverantiam quoquo modo impugnent, verum hos habitus auxiliorum nomine non intelligit: immo vero illos ad confirmationem in gratia minime pertinere arbitrat: quare verum non habet: quia confirmatio in gratia habituale quid, & permanens donum est, auxiliorum vero copia actuale quid, & transiens, nec simul pro occasione omni, sed diuini, & successivæ pro unaquaque occasione donatum.

5. Ledesma de auxil. quæst. unica princ. art. 5. ad confirmationem argumenti 6. confirmationis in gratia adiutamentum supra perseverantiam donum in maiore perfectione gratiæ habitualis, quæ gratia consummata Bea-

torum patriæ sic simillima: in quo autem ea quam maxima similitudo stet, nec percipitur, neque ab ipso explicatur, nisi in impotentia absoluta peccandi, mortaliter, quam viatoribus confirmatis in gratia, sicut & Beatis ibi, ut vidimus supra, concedit. Porro Ferrara 3. contra gent. capite 70. sine in maiori perfectione, siue intensius, siue individuali gratiæ habitualis confirmationem prior posuerat, sed quam maximam eius similitudinem gratiæ consummatæ Beatorum non admittit: addit vero ad confirmationis eius complementum Dei etiam erga confirmatum protectionem. Ferraram sequitur omnino Medina: verum Dei protectio externa per amotionem eorum, quibus perseverantia in gratia, impeteretur fortius, atque impediretur ad prædestinationem, & communem prædestinati cunctis perseverantiam spectat, ut ex brevitatis persecutionis Antichristi postrema pro prædestinati cunctis faciendâ constat: & quidem fortioris diuturnioris pugne amotione succumbant non pro duris, obfirmationibusque ad pugnam militibus, sed pro delicatis, mollioribus, ac debilioribus militibus provideretur: quare ad prædestinatos, non autem ad confirmatos in gratia, & contra peccatum obfirmatos, poterit spectare: si autem Dei protectionem internam intelligant, per auxiliorum interiorum immisionem uberiorem iam sunt cum Soarez proxime impugnari: denique illud de maiore gratiæ habitualis, siue intensius, siue individuali perfectione impugnatur: quia Hieremias sanctior Isaia temere dicitur nullo scripturæ fundamento: ex qua præ Isaia confirmatum in gratia fuisse satis constat. Secundo nullum habitum per se infusum ad actus suos voluntatem inclinare (necum potenter impellere) sed solum eius potentiam in actu primo ad illos complere ostendimus tom. 1. de ente supernat. controuersia de supernaturalibus habitibus. Tertio saltem ad frangendas naturales passionibus ad actus rationi aduersos, & peccaminosos, quibus gratia habitualis impugnetur expugnetur nihil illos habitus, vel parum posse ex lapso Adæ, Angelorum, præsertim Luciferi, diæque perfectissimorum hominum eis habitibus, & donis supernaturalibus ornatissimorum frequentibus lapsibus satis constat: quarto nullo habitu voluntatem, physicè, non solum prædeterminari, sed moveri adhuc diuinitus posse ostendimus tom. 1. de Deo vno controu. 3. d. 1. articulo 7. quinto (ut hæc omnia cessarent) gratiæ habitualis formale solum animi ornamentum, & perfectiū est, non autem actiue immediatè perfectiū, ex Theologorum consensu, etiam aliorum habituum supernaturalium actiū est radix: in id enim solum admittitur, ut animam formaliter iustam, sanctam Deoque gratiam constituat, non ut eius potentiam actiū ad supernaturales actus compleat adhuc, necum adigat, & inclinet: ergo maior eius perfectio, siue intensius, siue individualis gratiorem solum Deo sanctioremque formaliter reddet prædestinatum, non autem magis actus supernaturalis, quo & peccato mortali resistatur, & gratia sanctificans conseruetur actiū, Sexto demum cum gratia in qua quis confirmandus est maior, vel minor sit, & materia confirmationis, ac proinde mobilis de se à subiecto, in quovis gradu, & perfectione intra suam speciem habeatur: in nulla perfectione ipsius intra speciem suam potest eius confirmatio consistere.

CERTAMEN III.

De confirmatione in gratia, sententia nostra.

1. A Ssertio unica. Confirmatio in gratia ultra donum perseverantiae, etiam diuturnam, & longam necessitatem perseverantiae prædestinatione inclusam, habitum supernaturalem, non omnino per se infusum, sed actibus amoris Dei super omnia adquisitum, & intensiorem eo qui pluribus diuturnis, ac repetitis